

ZUŠkoviny, říjen 2011

Projekt Cesta ke kvalitě - příklad dobré praxe

Naše škola v uplynulých dvou letech byla zařazena do projektu Národního ústavu odborného vzdělávání „Cesta ke kvalitě - příklad dobré praxe“. Paní **PhDr. Daniela Vrabcová** z Univerzity Hradec Králové k nám do školy pravidelně dojížděla a na základě pozorování, pohovorů s vedením školy, učiteli, rodiči i žáky a dotazníků zaměřených především na oblast evaluace vzdělávacích podmínek v současné době zpracovala zprávu pro NÚOV v Praze. Část jejího textu dnes zveřejňujeme:

„Autoevaluace (vlastní hodnocení) školy představuje pro Základní uměleckou školu J. B. Foerster Jičín zcela specifickou oblast života školy, kterou je třeba vnímat ve spojitosti s jejím zamýšleným rozvojem. Se svými dosavadními zkušenostmi v oblasti autoevaluace školy může tato škola posloužit jako inspirace zejména pro další základní umělecké školy.

Základní umělecká škola J. B. Foerster Jičín jako škola uměleckého charakteru usiluje o komplexní rozvíjení a kultivování osobnosti dítěte s důležitým cílem rozvíjet estetické vnímání, sebe prezentaci a sebeúctu v dané oblasti. V současné době škola nabízí čtyři umělecké obory: obor hudební, taneční, výtvarný a literárně dramatický. Škola je známa vynikajícími výsledky v oblasti výchovně vzdělávací činnosti, čilou participací na kulturním životě města Jičína, spoluprací s dalšími školami podobného zaměření, aktivním přístupem ke kurikulární reformě české školy (jedná se o pilotní školu)..

Naznačené úsilí školy jakoby reflektovalo motto školy vyjádřené slovy J. A. Komenského: „*Naši učitelé nesmějí být podobni sloupům u cest, jež pouze ukazují, kam jít, ale samy nejdou*“.

Z pohledu na historii a průběh školní autoevaluace, dle slov ředitelky vlastní hodnocení školy začalo v roce 1994 založením Školní umělecké rady (ŠUR) jako prostředku delegování, vyšší motivace a participace vyučujících. Od té doby ve škole proběhla celá řada autoevaluačních procesů a využity byly četné nástroje. Respondenty/aktéry/subjekty byli žáci, učitelé, rodiče. Detailněji je o pojetí a historii autoevaluace ZUŠ Jičín pojednáno v příkladech inspirativní praxe dostupných na www.nuov.cz. Významným pozitivem v autoevaluaci ZUŠ J. B. Foerster Jičín je oblast sebehodnocení učitelů.

Sebehodnocení učitelů, vč. ředitelky, tvoří důležitou linii historie školy, a to od nástupu současné ředitelky do funkce v roce 1993, přesněji od roku 1997, kdy byla nucena sepsat vlastní sebehodnocení ředitelky. Škola sebehodnocení pedagogů považuje i za „*prostředek k osobním jednáním jednotlivých učitelů s ředitelkou školy na téma: spolupráce s žáky, rodiči, vedením školy, kolegy, spokojenost s hodnocením práce apod.*“)

Vedení školy pohlíží na autoevaluaci školy jako na nezbytnou součást rozvoje školy, která vyžaduje řád a jasné směřování apod. Vedení školy se snaží vidět proces a přínos autoevaluace i vlastní autoevaluační vývoj v kontextu rezerv, mezi které řadí „*hospitace, autonomii učitelů (možná až příliš velkou), práci s chybou, strategie a motivaci žáků*“ (vedení školy). Tyto údajné rezervy však z pohledu externího pozorovatele představují spíše další cíle autoevaluačního procesu.

Učitelé zdůrazňují a oceňují přínos autoevaluace školy hlavně v rovině motivace k ohlednutí se

zpět, k zamyšlení nad postupy užívanými ve výuce nad potřebami dítěte, v rovině prostředku k vlastnímu zdokonalení své učitelské profesní i osobní způsobilosti.

Na základě reflexe dosavadních zkušeností školy s autoevaluací se zaměřením na stanovování a vyhodnocování cílů by ZUŠ Jičín v započatém autoevaluačním úsilí ráda pokračovala, a to s ohledem na pozitivní efekty, které to přináší. Z hlediska konkrétnějších cílů stanovených ZUŠ Jičín v dané oblasti do budoucna, je možné dalším, zejména základním uměleckým, školám doporučit ke zvážení cíle následující: pokračovat v započaté cestě k lepší škole formou jejího vlastního hodnocení, dále pracovat na systému, reflektovat své zkušenosti s autoevaluací, pokračovat ve sdílení obecně i ve sdílení vizí a strategií, nedat se odradit strachem z nového, nechtí, obavami, rezistencí k novému, věnovat čas, prostor a energii k reflexi vlastního hodnocení školy každým individuálním učitelem a vyvozovat přínos autoevaluace pro vlastní práci učitele, podporovat základní předpoklad rozvoje školy - týmovou spolupráci, delegování zodpovědností a pravomocí, a to nejen v rozvoji školy, ale i v autoevaluaci.“ ZUŠ Jičín dává ostatním školám své zkušenosti k dispozici - pro inspiraci i poučení, a to i přes přesvědčení, že vhodnou cestu si každá škola musí nalézt sama a že některé zkušenosti jsou přes veškerou inspirativnost nepřenositelné.

PhDr. Daniela Vrabcová

Zprávy z tanečního oboru

Říjnový příspěvek do našich školních novin bude trochu jiný než obvykle, jiný než jsme všichni zvyklí.

Adept tanečního umění by měl mít přehled o tom, jaké balety vlastně existují, měl by znát jejich názvy a autory. Naše taneční oddělení jezdí pravidelně každý rok do Státní opery v Praze, která pořádá baletní představení pro školy. V loňském školním roce jsme tento překrásný stánek kultury navštívili a shlédli jsme balet „Popelka“.

Ráda bych všechny své žáky touto cestou seznámila se známými balety, které jsou pilíři repertoárů nejen našich, ale i světových baletních scén. Jsme Češi, začněme tedy českým autorem a českým baletem a tím je:

Oskar Nedbal a jeho balet „Z pohádky do pohádky“

1. DĚJSTVÍ

Babička vypravuje. Dětské hřiště na Petříně. Hrají si tu děti, kolem přecházejí typické pražské postavy, ruch se zvětšuje a děti stále přibývá. Přichází babička s vnučkou, která tančí a hraje si spolu s ostatními dětmi. Po chvíli babička přivolává děti k sobě, otevírá pohádkovou knížku a začíná jim předčítat pohádky.

Pohádka o princezně Zlatovlásce. V královské zahradě pod hradem se pážata cvičí v šermu. Vybíhá princezna Zlatovláska a hraje si se zlatou kuličkou. Přicházejí lovci a dívky. Přemlouvají princeznu, aby si s nimi hrála, ale ta zná jen svou zlatou kuličku. Lovci svolávají loveckou družinu, zní fanfáry, přichází král a jeho hosté. Princové obklopují Zlatovlásku, ale ta se jen něžně přitulí k otci a stále tiskne svou kuličku k srdci.

Král s družinou odchází na lov. Princezna se za nimi chvíli dívá, ale pak si dál pohazuje se svou kuličkou, která jí však nešťastnou náhodou spadne do studny. Z ní se vynoří žába a slíbí princezně, že jí zlatou kuličku vytáhne ven, ale jen za podmínky, že za to dostane od Zlatovlásky polibek. Princezna se chvíli zdráhá, ale touha po její nejmilejší hračce je větší než odpor k žábě, a tak souhlasí.

Žába se ponoří a za okamžik je s kuličkou zpět. Zlatovlásce se příliš nechce žabu políbit, ale nakonec svému slibu dostojí. V tom okamžiku se z ohyzdné žáby stal krásný princ, kterého polibek vysvobodil ze zakletí. Princ vyznává Zlatovlásce lásku. Ta ale jeho slov příliš nedbá a dál si hraje se svou zlatou kuličkou. Pak jí ale kulička upadne na zem a rozbije se.

Princ klesá před smutnou dívkou na kolena. A tu si Zlatovláska uvědomuje, že i ona ho má ráda. Zvuk lesních rohů oznamuje návrat krále a jeho lovecké družiny. Zlatovláska mu představuje svého ženicha. Princ, který je syn vladaře sousedního království, vypoví o svém osudu králi a prosí ho o ruku Zlatovlásky. Král svoluje a žehná šťastným snoubencům.

2. DĚJSTVÍ

Statečný krejčík v začarovaném zámku Mistr Jehlička zabloudí na své pouti světem do opuštěného starého hradu, v němž straší. Sotva vejde do hradební síně, dveře za ním zapadnou a na nilého krejčíka se sesypou čerti a různé příšery. Krejčík Jehlička si však brzy vzpomene, že má v kapse svěcenou křídou a udělá s ní kolem sebe kruh, do kterého čerti vniknout nemohou. Když se usadí v bezpečí uprostřed kruhu, zjeví se mu spoutaná Milena, majitelka tohoto hradu a žena rytíře Želislava. Prosí ho, aby vydržel na hradě až do rána, že tím se zlomí moc ďábla a ona i její choť budou vysvobozeni. Na podlaze podivně zazáří pytel. Krejčíkovi se chce spát, ale čerti na něj stále dorážejí. Ošklivé čarodějnice se promění ve svůdné krasavice a lákají ho z kruhu ven, ale Jehlička odolává. Náhle se otevrou dveře a vstupuje rytíř Želislav. Krejčík uchopí pytel a všichni čerti do něj naskáčou. Jehlička pytel rychle zaváže a hodí stranou. Rytíř Želislav mu vypravuje, jak se z touhy po bohatství upsal ďáblu a svou ženu, která mu v tom chtěla zabránit, dal uvěznit. Objevuje se i Milena a oba děkují Jehličkovi za záchranu. Statečný krejčík odmítá jejich díky, při tom náhodou zavadí o pytel, který se rozváže a z něhož se namísto čertů vysypou samé zlaťáky. Na pokyn ratíře Želislava si jich nabere, co unese a odchází.

3. DĚJSTVÍ

Šípková Růženka Na nádvoří je živo, čeleď i dvořané pobíhají sem a tam, pážata se cvičí ve střelbě, mezitím se však podél paláce plíží k věži stařena. Pod pláštěm schovává přeslici. Na nádvoří vstupuje král s královnou, Růženka a několik dvořanů s šaškem. Růženka odběhne do zahrady, ostatní vcházejí do paláce, šašek žertuje s kuchty, děvčaty a učni. Růženka vstupuje do věže, kde jí stařena seznamuje s kolovrátkem. Rů-

ženka k němu usedá a v zápětí se píchne o vřeten. Stařena se divoce zachechtá a zmizí, Růženka a spolu s ní všichni obyvatelé zámku znehyní a usnou. Život ustává, nádvoří zarůstá šípkovými keři.

Duch času vládne nad zámkem. Vstupuje průvod dvanácti měsíců. Míjí rok za rokem, desetí za desetiletím, až mine celé století.

Z dálky zní zvuk pastýřských píšťal, křoví se rozhrne a na nádvoří pronikne krásný princ. Prosekává se růžemi, až náhle spatří Růženku, spící ve věži. Očarován jejím zjevem odhodí meč a holýma rukama se prodere růžemi až do věže. Tam se skloní nad spící krasavicí a políbí ji.

V tom okamžiku zmizí růže a celý zámek se probudí z dlouhého spánku. Princ vede Růženku mezi rozradostnělý lid, který oslavuje svého zachránce. Král a královna vítají statečného zachránce a dávají mu Růženku za ženu.

4. DĚJSTVÍ

Zvířátka a Petrovští

V krásném lesním zákoutí dovádějí a tančí víly, fauni, mušky, voda, houby. Když pojednou někde na blízku zakokrhá kohout, vše se rozprchne. Přicházejí zvířátka. Vede je pyšný kohout, za ním cválá osel, sledovaný kočičkou. Jako poslední poskakuje pes. Náhle zazní výstřel. Zvířátka se polekají a skryjí se v houštích.

Z úkrytu vidí přicházet Petrovské, známé loupežníky. Petrovští přepadnou zbloudilého cizince a z radosti nad vydatnou kořistí se dají do tance. Zvířátka se k nim nepozorovaně přiblíží a za velikého křiku se na loupežníky vrhnou. Petrovští se náramně vylekají a rychle berou nohy na ramena. Zvířátka osvobodí cizince, vezmou ho mezi sebe a vesele odcházejí.

Apoteóza

Jeviště se opět proměnilo v petřínské hřiště z prvního dějství. Babička dovyprávěla poslední pohádku, sluníčko zapadá, je čas jít domů. Děti se loučí s babičkou a jen nerady odcházejí. Park se vyčistil, prochází tudy jen starý hlídač. Petřín se halí do neproniknutelné mlhy. Z ní se však vynoří postava Pohádky, kolem níž se sekupí všechny pohádkové postavy.

Doufám, že už se všichni těšíte na listopadové Zuškovinky, v kterých si povíme o dalším známém baletu. Který to bude? Nechte se překvapit!

Školní popíková kapela „Výmolly v polli“

Školní „popíková“ kapela zahájila další sezónu, tentokrát v téměř úplně nové sestavě.

Předchozí členové se nám rozprchli na vysoké školy a pražskou konzervatoř, a tak se budeme muset sehrávat znovu. Pro případné zájemce dodávám, že máme ještě **volné místo**

hráče na elektrickou basovou kytaru a jeden bubeník navíc by se také hodil. Pokud by si někdo rád zahrál, domluvte se s vaším učitelem (p. Adamcem, p. Komárkem) nebo se mnou.

Zkoušíme v **úterý 16:20 – 17:50**.
Současné složení je následující:

Michaela Knapová elektrická kytara), *Jiří Brož* (akustická kytara), *Jaroslav Václav* (bicí), *Iva Podzimková* (klávesy, zpěv), *Lukáš Mikšík* (saxofon), *Vojtěch Stříbrný* (pozoun, zpěv), *Kateřina Tobiášová* (zpěv)..

Mgr. Pavel Krčmářík

Hlásání o zpívání!!!

V letošním roce slavíme 100. výročí od narození Václava Čtvrťka, spisovatele a autora mnoha známých večerníčků. My, Jičínáci, o to více, protože pan Čtvrtek měl k našemu městu velmi vřelý vztah, neboť své dětství strávil v Jičíně u svého dědečka.

Pěvecké oddělení naší školy bylo přizváno k různým oslavám jeho výročí. Zpívali jsme již v knihovně na vernisáži jeho knížek a nedávno také v muzeu na vernisáži výstavy o jeho životě a díle.

Proč zrovna my? Václav Čtvrtek psal také texty k dětským písničkám a ty jsme právě na zmíněných oslavách zpívali. Čeká nás ještě jedna sláva a zpívání na jeho počest a to ve čtvrtek 20. října 2011 v porotním sále, kde opět zazní pís-

ničky, které otextoval. Kromě písní z knížky Zpívající psíci při měsíci to budou ještě Na shledanou vlaštovičko, Pohádka, Hej, meduli, Ukolébavka pro dcerku a další. Jsme rádi, že můžeme být mezi jeho gratulanty!!!

A kdo to byl Václav Čtvrtek a proč jeho pohádky bydlí zrovna v Jičíně?

Jméno Václav Cafourek nikomu možná nic neříká. Mnohem známější se stal pod jménem, které si sám vybral – Václav Čtvrtek. Narodil se 4. dubna 1911, tedy před rovnými sto lety. Jeho rodný dům byl v Praze na Letné. Když začala o tři roky později 1. světová válka, tatínek Jan odešel bojovat na frontu do Albánie. Maminka Johanna odjela s malým Vašíkem ke svým rodičům do Jičína a právě tam Václav strávil celou válku.

V Jičíně poznal budoucí spisovatel spoustu lidí, kteří se poté promítli do jeho pohádek. Dokonce i hrdinové příběhů mají obvyklá jičínská povolání a příjmení. Vašík se důkladně seznámil i se zdejší krásnou krajinou, kterou si postupně nastěhoval do svých knížek. Třeba v příbězích formana Šejtročka narazíte

na místní kopec Šibeňák, vodník Česílko zas bydlel v rybníku Kníže.

Po maturitě začal Václav Cafourek studovat práva, ale studium nedokončil, i když si to jeho rodiče přáli. Začal pracovat jako finanční úředník, což ho moc nebavilo a dost se nudil. I proto začal psát. Nejprve pro dospělé čtenáře, ale poté mu hlavně učarovaly dětské příběhy a hlavně pohádky. Jeho postavičky se poprvé objevily v českém rozhlasu, kde měly obrovský úspěch. Poté se s nimi děti mohly seznámit v televizi a hlavně v knížkách. Asi všichni známe jeho pohádkové postavy hlavně z jeho Večerníčků – natočených jich bylo opravdu pozehaně.

Vždyť Václav Čtvrtek je "otcem" víly Amálky, Křemílka a Vocho-můrky, dubového mužička, formana Šejtročka, makové panenky a motýla Emanuela, vodníka Čepečka nebo hajného Robátka a jelena Větrníka. Avšak nejznámějším postavou je samozřejmě loupežník Rumcajs s Mankou a Cipískem!!!

Vaše paní učitelky :-)

Něco málo humoru...

Stěhováci táhnou piáno do sedmého patra a už nemůžou.

Jeden povídá: "Odpočnem si, už toho mám dost. A já se jdu podívat, jak je to ještě daleko."

Za chvíli se vrátí a povídá:

"Tak mám dvě zprávy, dobrou a špatnou. Ta dobrá je, že už je to jen jedno patro. Ta špatná je, že jsme si spletli věžák."

Violista v orchestru začne náhle křičet na hoboistu, sedícího za ním.

Dirigent se jej ptá: "Co se stalo, co vás

tak rozzlobilo?"

"On se ke mně naklonil a otočil mi jedním kolíčkem", křičí violista, "a teď mám rozladěný nástroj!"

"Nezdá se vám, že to s tou vaší reakcí přeháníte?", ptá se dirigent.

"Nepřeháním," vzlyká violista, "on mi nechce prozradit kterým!"

Cantus Firmus

Když se sejde partička muzikantů, tvoří a baví se, ani si neuvědomují, že se vlastně učí. Přesně tohle se povedlo v Cantu Firmu. Velcí muzikanti, kteří nemají problém s jakýmkoli stylem a s klasikou si poradí jako s houskou ke svačince 😊

V tomto školním roce opět přijdou s novým repertoárem, nejen na Adventním koncertě a jiných akcích školy, ale hlavně na červnovém závěrečném koncertu "Cantus Firmus a hosté". Jestli vás ovšem zajímá, jak se v Cantu "vaří" a chcete "nahlédnout pod pokličku", jste vítáni - každé pondělí 16:10 až 17:20 „mícháme ingredience“ na dvě stě dvacet dvojice. Je to výjimečná nabídka pro všechny a obzvláště pro ty, kteří by chtěli umět zahrát si své oblíbené songy v partě s kamarády a v příštím roce třeba být novými členy Cantu Firmu. Možná vás kousneme a možná také ne..., prostě vstup na vlastní nebezpečí 😊

Zdraví vás C.F.

Katarína Kalvodová

Letošní podzim je teplý a krásný, barevně babí léto.

A my vás zveme na první letošní koncert, který se koná ve středu

5. října 2011 od 17.00

v kostele u sv. Ignáce.

Vystoupí KOR, Fleso, žáci na sólové kytary, zobcové flétny, zpěváci a Anežka Pokorná na violoncello.

Pokud stihne přijet včas ze školy (protože ještě studuje konzervatoř), představí se sólovým vystoupením i naše nová slečna učitelka, kytaristka Lucie Svobodová.

Mgr. Ivana Hučíková

HUDEBNÍ NAUKA V ZUŠ

Hudební nauka je nedílnou součástí výuky v základních uměleckých školách. Zabývá se osvojením hudebně teoretických pojmů, jejichž znalosti žáci využijí při hře na nástroj. Důležitou složkou jsou pěvecké a poslechové činnosti, které pomáhají rozvíjet hudební dovednosti a estetické cítění. Úkolem učitele je zařazovat do výuky všechny složky (hudebně-teoretické, pěvecké, poslechové) a vzbudit zájem dětí o tento předmět. Žáci se podílejí na různých úkolech a vzájemně spolupracují mezi sebou. Aktivní přístup žáků i učitele napomáhá k tomu, že se z předkládaného výčtu hudebně teoretických pojmů stane tvořivá hudební dílna, která žáky motivuje k větší spolupráci.

Hudební nauka zahrnuje čtyři hlavní cíle:

- rozvoj zájmu dětí o hudbu
- rozvoj hudebnosti (hudební sluch, rytmický cit, představivost a pa-

měť)

- seznámení s hudebními pojmy, které děti využívají při hře na nástroj
- orientace v hudebních stylech a žánrech

Jaké žák potřebuje informace?

Žáci potřebují získávat informace, které uplatní při hře na hudební nástroj. Naši učitelé nevyžadují biflování definic, ale k osvojování pojmů přistupují formou her a tvůrčích úkolů. Hudebních pojmů není mnoho, aby si je žáci uchovali v dlouhodobé paměti.

Obsahem hudební nauky jsou tři hlavní okruhy:

hudebně teoretická část,
pěvecké činnosti a poslech.

Základním prvkem je dobrá orientace v notách, stupnicích, akordech a hudebního názvosloví.

Znalost hudebních nástrojů a jejich

zařazení do skupin souvisí s pochopením komorního a symfonického orchestru.

Poznatky o skladatelích a jejich dílech napomáhají k celkovému hudebnímu přehledu.

Pochopení hudby je také spojeno s poznáváním různých hudebních stylů a žánrů.

V pěveckých činnostech je kladen důraz na osvojení pěveckých dovedností a zvládnutí písní různého charakteru (jednohlas, dvojhlas, kánony). Poslech dává žákům prostor k vyjádření vlastních pocitů z hudby. Z hudebních ukázek si utváří vlastní úsudek a názor.

Z výše uvedených skutečností vidíte, proč je důležitá výuka hudebních teoretických předmětů a protože v naší škole máme k dispozici i interaktivní tabuli s hlasovacím zařízením, je výuka hudební nauky i hudbánek radostí. ☺

Bc. Jaroslava Komárková